

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/142/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817205050
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7817205050.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. Z. M. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava dieťaťa rodičov M. Y. nar. X.X.XXXX bývajúcej na V. ul. č. XXX v Š. a C. K. M. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na X. J. I. S. XX XXX v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 2.8.2018 č.k. 5P/47/2017 - 116 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zvýšení výživného od otca pre maloletú na 150 Eur mesačne od 1.5.2017 do 30.6.2017.

Mení rozsudok vo výroku o zvýšení výživného od 1.7.2017 do budúca tak, že zvyšuje výživné od otca C. K. M. nar. XX.X.XXXX pre maloletú D. Z. M. nar. XX.XX.XXXX na 150 Eur mesačne, ktoré je otec povinný prispievať matke maloletej M. Y. nar. X.X.XXXX vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, čím mení rozsudok Okresného súdu Rožňava z 19.7.2011 č.k. 7P/163/2011-63 vo výroku o výživnom.

Dlžné výživné, ktoré vzniklo zvýšením výživného za obdobie od 1.5.2017 do 31.7.2018 povoľuje otcovi splácať v 50 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej z nich.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal otca prispievať matke na výživu maloletej 150 Eur mesačne od 1.5.2017 a 200 Eur mesačne od 1.7.2017 vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Zaviazal otca zaplatiť nedoplatok na výživnom vo výške 2.540 Eur za obdobie od 1.5.2017 do 31.7.2018 v splátkach po 50 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku s bežným výživným pod následkami straty výhody splátok. Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 19.7.2011 č.k. 7P/163/2011-63 a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby odvolací súd zamietol návrh na zvýšenie výživného, pretože nie je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletej vo väčšom ako v doposiaľ určenom rozsahu. V tejto súvislosti uviedol, že jeho príjem je pod hranicou sumy vyňatej z exekúcie a v prílohe poslal predbežné schválenie dávok na zabezpečenie živobytia od Z. S. zo 17.1.2019. Týmto dokumentom bola schválená žiadosť otca z 21.12.2018 a bola mu priznaná dávka vo výške 675,24 Eur mesačne za obdobie od februára 2019 do januára 2020. Z prílohy k tomuto rozhodnutiu je zrejmé, že úrad vychádzal zo zistenia, že otec s rodinou potrebuje každý mesiac na bežnú spoločnú spotrebu 1.009 Eur, na základný nájom 380,01 Eur, na náklady na kúrenie sumu 69,99 Eur, a vedľajšie náklady predstavujú 99,99 Eur, celkovo 1.558,99 Eur. Príjem otca pritom

predstavuje 1000 Eur v čistom, pričom zohľadniteľný celkový príjem je 883,76 Eur (medzisúččet príjmu otca po zdanení 689,76 Eur a detský prídavok 194 Eur mesačne).

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok vzhľadom na zdravotné ťažkosti maloletej a s tým spojené zvýšené výdavky.

4. Z vyjadrenia otca z 11.3.2019 je zrejmé, že matka rozstrihla a poslala mu späť 80 Eur, ktoré jej poslal na výživu maloletej a hrubo urazila jeho manželku.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

8. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že matka sa návrhom z 28.4.2017 domáhala, aby súd zvýšil výživné na maloletú na 300,- Eur mesačne od 01.05.2017, pretože naposledy bolo výživné určené ešte v roku 2011 a od tej doby sa zvýšili jej odôvodnené potreby. Maloletá začala navštevovať materskú školu a od septembra 2017 nastúpila do základnej školy. Maloletá má zdravotné problémy, pretože absolvovala dve operácie močových ciest a obličiek, pričom jednu obličku nemá. Chodí s ňou na kontroly, pričom v súvislosti s jej zdravotným stavom má zvýšené výdavky. Nie je nikde zamestnaná, pretože v okolí si nevie nájsť prácu. Inde si prácu nemôže hľadať, pretože dcéru nemá kde nechať. Býva v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá však opatruje jej zdravotne postihnutého brata. Okrem maloletej nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec platí výživné len od septembra minulého roka a za minulý mesiac ešte nezaplatil. Z výpovede otca pred dožiadaným orgánom zistil, že nesúhlasí s návrhom matky na zvýšenie výživného na maloletú, pretože to nie je v jeho schopnostiach a možnostiach. U zamestnávateľa zarába 1.000,- Eur mesačne, čo nepostačuje pre jeho rodinu, a preto Z. preberá jeho nájom. V Nemecku pracuje tri roky. Doteraz určené výživné pravidelne platí. Dňa 05.08.2016 sa oženil a z tohto manželstva pochádza jedno maloleté dieťa narodené 16.12.2016. Bývajú v nájomnom byte, za ktorý platia 550,- Eur mesačne. Jeho manželka nie je zamestnaná. Okrem príjmu v zamestnaní, nemá iný príjem. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Má dlhy v poisťovni vo výške 500,- Eur, ktoré musí splácať po 50,- Eur mesačne. S maloletou nemá žiaden styk, pokúša sa raz za 1-2 mesiace s ňou telefonovať. S dcérou má možnosť hovoriť len krátko a potom matka hovor preruší. Otec predložil výplatné listiny, z ktorých vyplýva, že má čistý príjem vo výške 1.000,- Eur mesačne. Ďalej predložil predbežné schválenie dávok na zabezpečenie živobytia, a to za mesiace august až november 2017 vo výške 462,36 Eur mesačne, za december 2017 vo výške 641,95 Eur a za január 2018 vo výške 639,94 Eur. Predložil nájomnú zmluvu, z ktorej vyplýva, že za nájom platí mesačne 550,- Eur spolu s prevádzkovými nákladmi a preddavkom na kúrenie. Zo správy od Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava súd zistil, že matka nepoberá dávku v nezamestnanosti, ani dávky nemocenského poistenia. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave vyplýva, že matka býva v 1-izbovom nájomnom byte spolu so starou matkou zo strany matky a maloletou. V byte okrem nich býva aj jej brat a sestra. Byt je štandardne zariadený. Matka uviedla, že s otcom maloletej nežije v spoločnej domácnosti už siedmy rok od narodenia dieťaťa nakoľko dlhodobo žije v zahraničí. Má výdavky za elektrickú energiu vo výške 70,- Eur, ktoré hradia spoločne s matkou. Je evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a vykonáva aktivačné práce. Navrhli, aby súd jej návrhu vyhovel. Matka je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke od 03/2017 vo výške 140,30 Eur a prídavkov na dieťa od 07/2011 vo výške 23,52 Eur. Zo správy od Obecného úradu v Štítniku vyplýva, že matka s maloletou, svojou matkou, bratom a sestrou býva v nájomnom byte. Je nezamestnaná a pracuje na aktivačných prácach v obci Š.. O maloletú sa príkladne stará. Z pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Rožňava pod 7P/163/2011 zistil, že rozsudkom z 19. júla 2011, č.k. 7P/163/2011 - 63 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu po 40,- Eur mesačne od 01.07.2011. V tom čase rodičia mali vyživovaciu povinnosť len voči maloletej, matka nemala žiaden príjem, pretože rodičovský príspevok ešte nedostávala. Otec v tom čase pracoval v Čechách a mal príjem vo výške 6.366,- Kč. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 až 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o

rodine a dospel ku záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú je čiastočne dôvodný. V tejto súvislosti skonštatoval, že od poslednej úpravy výživného sa podstatne zvýšili odôvodnené potreby maloletej, pretože v čase poslednej súdnej úpravy výživného nemala ani rok, jej potreby boli podstatne nižšie ako v súčasnosti, keď už nastúpila na základnú školu. Jej každodenné potreby sa zvýšili nielen v dôsledku jej fyzického dospievania, ale aj vzhľadom na jej zlý zdravotný stav, keď od narodenia bola dva krát operovaná na močové cesty a obličky, pričom jednu obličku nemá a v dôsledku toho musí užívať lieky a vitamíny. Vyhodnotil, že u matky nedošlo ku podstatnej zmene pomerov, pretože v čase poslednej úpravy výživného poberala rodičovský príspevok a v súčasnosti nemá iný príjem okrem sociálnych dávok. Mimo miesta svojho bydliska nemá možnosť zamestnať sa, vzhľadom na zlý zdravotný stav maloletej. U otca došlo ku zmene v tom, že mu pribudli vyživovacie povinnosti voči manželke a maloletému, avšak jeho príjem sa od poslednej úpravy zvýšil. Následne súd zaviazal otca zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.7.2017 do 31.7.2018 vo výške 2.540,- Eur, pretože za uvedené obdobie mal otec prispieť na výživu maloletej 2.900,- Eur, ale prispel len 360 Eur.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65, § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a správne rozhodol o zvýšení výživného od otca pre maloletú na 150 Eur mesačne od 1.5.2017 do 30.6.2017. V priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výživnom a k odvolacím námietkam otca dopĺňa, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, nie sú v súlade s predstavami otca, nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené.

14. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu v prevažnej miere už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a otec ani v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby dieťaťa, nie sú nimi len náklady na výživu vo vlastnom zmysle slova, teda zabezpečenie stravy dieťaťa, ale aj hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie, to znamená, že bežné potreby dieťaťa nevybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky je možné považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Napokon súdna prax ustálila, že zmenou pomerov u dieťaťa je aj prestup z jednotlivých stupňov školského vzdelávania, ktorá skutočnosť sa bez ďalšieho zásadným spôsobom prejaví v odôvodnených potrebách dieťaťa, na uspokojovaní ktorých sa majú podieľať obaja rodičia.

15. Podľa ust. § 388 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16. Súd prvej inštancie správne ustálil, že u maloletej došlo od predchádzajúcej súdnej úpravy výživného v roku 2011 k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o výživnom, jednak už v dôsledku jej nástupu do materskej školy a následne aj na základnú školu v septembri 2017. Z uvedených dôvodov nepochybne došlo ku celkovému zvýšeniu odôvodnených potrieb maloletej nielen v súvislosti so zabezpečením škôlkarských potrieb, školských potrieb, učebníc, stravy, ale aj v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom preukázaným v priebehu konania lekárskymi správami. K zmene pomerov došlo aj z dôvodu samotného veku mal. dieťaťa, pričom výživné bolo naposledy upravené v roku 2011 v čase, keď mala maloletá len pol roka, kým v súčasnosti má už takmer 10 rokov. Matkou prezentované výdavky v súvislosti so zabezpečením výživy mal. D. nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Odvolací súd sa však nestotožnil so zvýšením výživného na 200 Eur mesačne od 1.7.2017, pretože ku tomuto dátumu sa podľa názoru odvolacieho súdu neviaže žiadna výrazná, ani trvalá zmena pomerov mal. dieťaťa, ani rodičov v porovnaní so skutkovými zisteniami opodstatňujúcimi zvýšenie výživného na 150 Eur mesačne od 1.5.2017 do 30.6.2017. Táto už bola dostatočne zohľadnená pri zvýšení výživného na 150 Eur mesačne od podania návrhu. Z uvedených dôvodov odvolací súd v tejto časti zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zvýšil výživné na 150 Eur mesačne aj od 1.7.2017 a zosúladiť rozsah zvýšenia výživného s úpravou od 1.5.2017 do 30.6.2017.

17. Odvolací súd považuje sumu 150 Eur mesačne, o ktorú bolo zvýšené výživné, za adekvátnu zvýšeným potrebám maloletej D. rešpektujúcej jej vývojové potreby a zdravotné osobitosti, jej bytové pomery a výdavky, ktoré sú tvorené spôsobom života širšej domácnosti, v ktorej podľa vykonaného dokazovania vyrastá. Pokiaľ otec tvrdí, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu maloletej zvýšené výživné, odvolací súd poukazuje na to, že výživné pre maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ak je v schopnostiach a možnostiach otca, aj vďaka príspevkom od Z., uspokojovať potreby svojho druhého dieťaťa, ktoré sa narodilo 16.12.2016 a je mladšie ako mal. D., v prezentovanej výške 428,33 Eur mesačne (ako je to zrejme z prílohy ku rozhodnutiu zo 17.1.2019 na č.l. 160 spisu), musí si svoje celkové výdavky prispôbiť tak, aby mohol na výživu maloletej D. prispievať zvýšeným výživným aspoň v rozsahu 150 Eur, ktoré každý mesiac potrebuje na úhradu svojich odôvodnených potrieb.

18. Skutočnosť, že sa otec po narodení mal. D. oženil a pribudla mu vyživovacia povinnosť ku mal. O., nemôže ísť na úkor jeho skoršej vyživovacej povinnosti voči nezaopatrenému dieťaťu, pretože pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil.

V prejednávacom prípade je vyživovacia povinnosť otca o to dôležitejšia, keďže matka maloletej má objektívne nízke príjmy, z ktorých nie je schopná dopĺňať zdroj výživy maloletej iným spôsobom ako osobnou starostlivosťou a starostlivosťou o spoločnú domácnosť, v ktorej žijú.

19. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd zmenil rozhodnutie vo výroku o zvýšení výživného od 1.7.2017 na 150 Eur mesačne za celé rozhodné obdobie, bolo potrebné znovu vypočítať dlh na výživnom od 1.5.2017 do 31.7.2018. Otec mal zaplatiť na výživu 1.650 €, ktoré vypočítal ako rozdiel medzi určeným výživným 40 Eur a zvýšeným výživným 150 Eur. Otec teda mal za 15 mesiacov prispieť 1.650 Eur maloletej (110 Eur x 15 mesiacov), avšak svoju vyživovaciu povinnosť si splnil len v rozsahu preukázaných 360 Eur. Vznikol mu dlh na výživnom v rozsahu 1.290 Eur (1.650 Eur - 360 Eur), ktorý mu odvolací súd povolil zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok podľa § 232 ods. 3 CSP, pričom pri rozhodovaní o splatnosti dlžného výživného zohľadnil výšku dlžného výživného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča tak, aby nebol zaplatením dlžného výživného ohrozený riadny výkon vyživovacej povinnosti povinného, výšku zvýšeného bežného výživného, ako aj dlhu na výživnom.

20. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).